

*Ar Vretoned, a-vernious, a 'z ay da bedi ar Wer-
c'hez da Rumengol, da zul an Dreinded a-zeu.*

ITRON VARIA RUMENGOL
GWERC'HEZ GALLODUS. REMED HOLL,
ROIT D'EOMP HIRIO. EN HAN' DOUE
YEC'HED AR C'HORF HAG AN ENE !

Feiz ha Breiz

Kelaouenn viziek gant skeudennou
Renet gant Y.-V. PERROT

Koumananchoù diouz ar bloaz. — Breiz. 1 ^{er} lur	Embannoù diouz ar bloaz : 1/4 pajenn 150 lur
Frans ha broioù stag outi 15 lur	1/2 bejenn 275 lur
Evid ar ra a zo e diavéz bro 20 lur	1 bajenn 500 lur

Pa gemerer da nebeuta pemp Feiz ha Breiz diouz ar bloaz, pep niverenn a deu da 10 lur hepken

Evid ar c'houmananchoù koulz hag evit an embannoù skriva da :
M. Fr. GEORGELIN, administrateur, 4, rue du Château - BREST
C./C. Rennes 44-40

Kemennadurez d'hor c'houmananterien. — War golo an daouzekvet Feiz ha Breiz a en em gavo gant hor c'houmananterien, o fedimp, hiviziken, da baea, o unan, raktal, d'an A. Georgelin, 4, Rue du Château, Brest, C. C. 44.40 Rennes, ha neuze n'o devezo nemed dek gwenneg vizou evit degas d'eomp o arc'hant, e lec'h eur skoed, ma rankomp karga ar post da vont da c'houlenñ o arc'hant outo betek an ti.

Pemzek dez goude ar gemennadurez-ze, ma ne vez deuet netra d'eomp, e kasimp, dre ar post, ar paper da baea.

TAOLENN AR MIZ

Tri Goulenn ar Galon Zakr, gant an A. KÉRÉBEL	217
Perig hag Azilis, gant TINTIN ANNA	229
Kuzulioù ar medisin, gant PAOL AR RIOUALLON	232
Kuzulioù ar geginerez, gant LIZIG	233
Bleizi, gant Y. U.	234
Enezenn Berder, gant an Tad L'HELGOUACH	237
Gwerz I.-V. Goadkeo, gant Y.-V. GOADKEO	239
Ar brezoneg dre daolennou	245
Malloz sant Herve, gant E. B. ha M. K.	249
War Zao, bugale, gant YVONIG	254
Feiz ha Breiz ar Vugale Vihan	256
Breiz e Rom, gand A. K.	257
Divinadennoù, gant PER ha PAOL	259
Leor an Tad Abgrall	260

DA BIOUS KAS AR SKRIDOU ?

Ar re a venn skriva pe embann eun dra bennak e Feiz ha Breiz a zo pedet da gas o skridou d'an
Aotrou PERROT, Renner « Feiz ha Breiz »
Scrignac (Finistère)

Eil Maro Renan

Ernest Renan, (1823-1892), an tregeriad a nac'has e feiz o sevel *La Vie de Jésus* a embannas, er bloaz 1863, a zo bet skeudennaouet, azezet war eur skaon, e ta iliz-veur Landreger, gand eun toullad haillhoned ker fall hag - ben, e penn kenta ar c'hantved-man, en amzer ar mestr-ministr dizoue, E. Combes; setu ar c'homzou leun a gasoni a laka ar barz da goueza eus e c'henou :

Kleier, kleier am eus karet,
O kleier Landreger, tavet!
Epad an deiz 'klevan ho mouez:
O! tavet, kleier didruez!

En noz e klevan ho morzol,
War an arem o skel pep taol;
An heol ne vez ket c'hoaz savet,
Setu tri gloch 'uz d'in brallet!

D'ar zul ha deiz ar gouelioù bras,
Ar c'hleier a zon muioc'h c'hoaz!
Red mat eo d'in hen anaout:
O Renan baour; trec'het ec'h out!

Ha bete kreizteiz an taolioù!
Glaz sonet evid ar c'hanvou!
D'abardaez-noz, glaz adarre!
An euriou betek ar beure.

Na pa vefe ar c'hleier mut
Ac'han me 'welfe c'hoaz an dud
Oc'h heul bepred hevelep giz,
O vont da bedi d'an iliz!

Hag an iliz, 'uz d'am skeudenn,
Hag enni al lidou kristen!
Giac'har ouспенн! Allas! Allas!
Var beg an tour, uhel, ar groaz!

N'houlan ket chom pelloc'h aman:
Santout a ran c'h an da gouezan.
Pa n'oun me ken netra ebet,
Krist, te 'zo c'hoaz Roue ar bed!

P'out anavezet gand an holl,
Ma brud, tamm ha tamm, 'ya da goll:
En despet d'an deskadurez,
E c'houlenner: « Plou eo hennez? »

Bezet milliget, tud Paris,
— Am laket hoc'h eus en dispriz:
Evel doun 'c'h eus kollet ho poan. —
Ha milliget, me ma-unan!

“ HO TY ” L. LE BIAN

5 et 7, Rue Jean-Jaurès - - } BREST
19 et 25, Place de la Liberté

AR GWELLA ARREBEURI (MEUBL)
HA DEFOTACHOU TIEGEZ

AR MUIA CHOAZ
AR PRIZIOU IZELLA

Ty burzudus an holl Vretoned

YEC'HED ar VUGALE

Ar « SIROP FERET » a-enep an Doken

Graet gant louzaouennou hag a gaver er mor, ar sirop-man a ro nezh hag a yac'ha ar gwad. Ouspenn m'en deus eur vlaz eus ar re wella, louzou all ebet ne ro kement a nerz d'ar vugale hag heu.

« Ranplasi a c'hell ervat an emulsionou, an eol-moru, ar sirop l'ortal, ar sirop Raifort iodé, hag all... » Ar vertuz en deus da yac'haat ar gwad, ouspenn ar vertuz da zigas an nerz d'an izili, a zo penn-abeg ma n'her roer morse en aner d'ar vugale taget gant an doken, an trouskleinnou leaz, ar werbl, an doureier fall, droug-ar-roue, hag ar zempladurez a deu warlerc'h ar ruzel hag an dreo, etc.

En vente dans toutes les pharmacies.
Dépôt principal : GRANDE PHARMACIE DU PROGRÈS,
2, rue de Paris (au-dessus de l'Octroi), Brest.

69e BLOAVEZ - N° 6

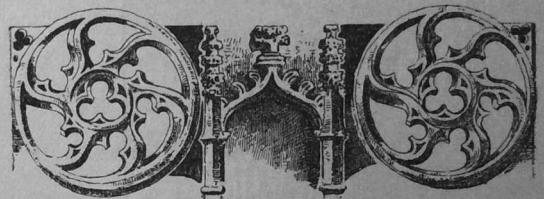
MIZ EVEN 1933

Feiz

Breiz

HA

Tri goulenn Kalon Zakr H. Z. Jezuz-Krist

Breman ez eus wardro daou c'hant vloaz hag hanter kant, en eur gouent a Frans, eur gouent nevez savet, e veve eul leanez yaouank. Dister oa hervez ar bed; he zud n'oant ket eus ar re binvidika hag he deskadurez n'oa ket eus ar re vrasa. Graet oa evit beva didrous ha mervel dianavezet, evel eur berad glao hag a gouez eus an nenv er mor bras.

Koulskoude, petra bennak m'eo maro pell a zo, al leanez-se a gomzer bepred anezi etouez ar griste-

nien; hano a zo anezi atao, hizio, kals muioc'h eget biskoaz.

Ha perak eo ker brudet-se ? Abalamour m'he deus renet-ur vuhez santel ? Ya ! sur a-walc'h, met dreist-holl abalamour m'eo bet servicherez ha kannadez ar Galon-Zakr.

Drezi Hor Zalver a zo en em ziskouezet alies hag

he c'harget en deus da ziskulia eur maread traou dudius d'ar bed hag ivez d'hor Bro.

Bloaz a-raok ma varvas, e miz eost 1689, Mac'harit-Mari a glevas Jezuz o lavaret d'ezi: « Fel-lout a ra d'in e teufe ar Frans d'am digoll eus an dismegans am eus gouzanvet hag am eus c'hoaz da c'houzanv dre ar bed abaoe va maro war ar groaz; roit eta da anaout d'ar Roue kement-man:

c'hoant bras am eus e vefe; 1°) Goestlet ar Rouantelez d'am C'halon Zakr; 2°) Laket skeudenn ar Galon-ze, war banniel ar vro; 3°) Savet eun iliz en enor d'in! »

Kenta Goulenn

N'oa ket eno traou aes da ober dioc'htu; al leanez a voe laketa gwall nec'het; n'eus fors; p'eo gwir oa bolontez Doue, Mac'harit-Mari ne vare'has ket evit kas ar goulenno-se betek ar roue Loeiz XVI; henman n'o selaouas ket; Loeiz XV nebeutoc'h c'hoaz; koulskoude en dro d'ezan Kalon Jezuz a rae eleiz a vuzudou hag e pep korn eus ar vro, kouls lavaret, met dreist-holl e Marseilh.

Eur c'hlenved spontus, ar vosenn p'eo red he henvel a oa kouezet war ar gêr-man; setu an tiez leun a dud klanv hep den da entent outo ha setu ar ruiou, an tachennoù goloet a gorfou maro, hep den d'o sebelia. Marseilh a zo er brasa anken; a drugarez Doue ez eus ouz he gouarn eur pastor mat, eun eskob santel, an Aotrou Belzunce; henman a ziskouezas neuze e nerz-kalon; mont a rae, heb aoun ebet da welet an dud klanv; rei a rae d'ezo o sakramanchou ha pa vezent tremenet hen e-unan a gase o c'horfou d'ar vered, epad ma rede kuit kerent ha mignoned ha gant-se ne ehane da brezeg d'ar re yac'h evid o alia da bedi ha da ober pinijenn; kaer a zo stourm outan ar c'hlenved ne ya tamm war e giz; daou ugent mil den a zo dija diskaret; glac'haret holl eo an eskob santel; ne oar mui petra da ober nag ouz pe zant en em erbedi, pa deuas eur zonzj en e spered; lakat a ra sevel eun aoter war dachenn-kêr ha da c'houel an Holl-Zent 1720, war e dreid noaz, ar grusifigantan en e zourn, hag eur gordenn en dro d'e c'houzoug, e tiskennas eus e balez hag ez eas be-

tek an aoter-se gand ar pezh a jome eus e veleien hag eus e gristenien. Digouezet war an dachenn-se a zoug c'hoaz e hano, an eskob a gouez d'an daoulin. Hag eno, e kreiz daerou hag hirvoudou an holl e kinnig e vuhez evid e bobl hag e vouestl e eskopti a-bez d'ar Galon-Zakr: tra burzudus: ar vosen a ehan e kêr raktal.

Pa zigoueze kement-man ar roue Loeiz XV a oa c'hoaz yaouank : gwir eo; poan am eus o kredi, evelato, n'en divije ket klevet komz eus ar burzudse, met hen n'oa ket troet war an tu-se. Pell a-c'hano zoken; eur vuhez trist a rene. An hini a deuas war e lerc'h n'oa ket henvel outan; henman a oa eur c'hristen mat, eun den devot zoken; ma 'z eus eur rebech da ober d'ezan eo henman: n'oa ket a wad a-walc'h dindan e ivinou; ar re fall a deuas da hardisaat; diskaret diwar e gador a roue, taolet er prizon, dare da vont d'ar maro, Loeiz XVI a zavas e spered hag e galon warzu an nenv hag e skrivas ar bedenn gaer-man d'an 21 a viz gwengolo 1792 : « Ma plij gand an Aotrou Doue, en e vadelez, renta d'in va liberte ha va c'hurunenn a roue, me 'ro va ger d'en em vouestla vunan ha da vouestla va familh ha va bro a-bez da Galon-Zakr Jezuz ha da zevel gant va arc'hant an Iliz a c'houlenn! »

Allas re ziwezat oa; pignat a rankas war ar chafod ha skuilha e wad d'an 21 a viz genver 1793.

Koulskoude ma seblante mistri ar vro beza lezirek ha zoken dianaoudek e kenver ar Galon-Zakr, ar gristenien vat a hent all a ziskoueze kaout evitan muioc'h-mui a garantez.

Hiniennou a skigne he skeudenn en dro d'ezo evel al leanez Viktoria Konan a zank Luk, eus hor Bro, hag a voe dibennet, e Paris, d'an 19 a viz gouere 1794, abalamour d'an dra-ze, asamblez gant he zad hag he mamm; oc'h en em ziframma eus

a dre o diwrec'h evid en em deurel war ar chafod e lavare : « Tad ha mamm ger, c'houi hoc'h eus desket d'in beva, me a zo o vont breman, gant gras Doue, da zeski d'eoc'h mervel! » Tapet e oa bet e maner ar Bot, e Kimerc'h, d'an 10 a viz here 1793, prizoniet e Keraëz, e Kemper, treinet da Baris gant he zud, ha kondaonet d'ar maro « evel leanez hag abalamour ma skigne taolennou superstisius ar Galon-Zakr. »

Goude ar Revolution vras, pa deuas ar Rouaned da ren adarre warlerc'h Napoleon, mignoned Kalon Jezuz o devoe eun tamm fisianz. Sonjal a rejont e teuje ar roue Loeiz XVIII da zeveni ar bromesa en devoa graet e vreur a-raok mervel, met n'her sevenas ket. A gement-se Hor Zalver en em glemmas da eul leanez santel a oa neuze e Paris. Lavaret a reas d'ezi er bloavezh 1823, 21 a vezeven: « Bro-C'hall, emezan, eo atao ar vro a garan ar muia ha c'hoant bras am eus ivez e vefe konsakret d'am C'halon Zakr; goulenn a ran ma teufe ar Roue hen-e-unan, da ober ar gonsekra-sion-se ha neuze me a skuilha grasou puilh war-nan ha war e rouantelez. »

Siouaz: ar c'homzou-ma ne voent ket selaouet. Pevar bloaz goude e savas adarre freuz ha dispac'h hag ar roue Charlez X a gollas e garunen: 1830. Koulskoude an devoasion a rae he hent. En em skigna a rae muioc'h-mui er c'hêriou ha war ar maez; chapelioù hag ilizoù a zavet en he enor hag eskibien ar vro bodet e Paris evit badiziant mab an impalaer Napoleon III a c'houlenne ma vije lidet gouel ar Galon-Zakr e pevar c'horn ar bed, 1856. Pi IX hen aotreas; kaeroc'h zoken, eiz vloaz goude e lakeas hano Mac'harit Mari war roll an dud eurus, 1864. Diwar neuze ne voe hano nemed eus Paray-Le-Monial, ar gêrig vihan m'eo en em ziskouezet enni Hor Zalver. Ha pa voe fin

d'ar brezel 1870, bandennadou pardonerien a redas di eus pevar c'horn ar Frans, evid adori ar Galon-Zakr ha pedi evid an Iliz hag ar Vro; Breiziz ne c'hellent ket chom war lerc'h; dont a rejont ive d'ar 25 à vezeven 1873; hon deuteed a deuas d'o zro d'an 29 a vezeven 1873; eun hanter kant bennak e oant; kenta tra a rejont en eur ziskenn eus an hent-houarn a voe staga ouz o bruched taolenn ar Galon-Zakr ha dispaka o banniel, eur banniel gaer roet gant hanter kant eus o c'henvreudeur hag e oa skeudennet warni Kalon Jezuz diouz eun tu ha taolenn ar gourc'hennennou diouz an tu all; dre ma tremenent an holl a strake o daouarn ha meur a hini a skuilhe daerou a levenez. Digemeret e voent e chapel ar Visitation, gand an Aotrou Leseleuc, eskob Autun, eur breizad hag a oa bet person en eur barrez a vro Dreger, e Plougonven. Met, n'eo ket ar c'houarnamant eo a oa eno ha rak-se e c'houlenn kenta n'eo ket bet roet c'hoaz da Galon Jezuz.

Eil Goulenn

Hor Zalver en devoa lavaret c'hoaz da Vac'h-arit Mari: « C'hoant am eus e vefe laket skeudenn ar Galon-Zakr war banniel ar Vro. »

Pa zailhas an enebourien warni, er bloaz 1870, ar Frans ne zonjas ket dispaka banniel ar Galon-Zakr; unan a voe evelato hag her greas: ar jeneral de Sonis.

E Loigny oa, d'an 2 a viz Kerzu. Emgann a oa abaoe ar mintin hag emgann rust; gwella ma c'helle ar 37^{vet} rejimant a zalc'he penn d'ar Brusianed, met, edo breman o vont da veza kelc'het ganto. Sonis a zivizas o dilivra; urz a roas d'e zoudarded da vont war o sikour; met ar re-man, skuiz-marò gand an hent o devoa graet, sklaset

gant ar riu hag ivez gand ar spount ne fellas ket d'ezo bale. Ha Sonis, glac'haret net da ziredet da gaout ar c'holonel Charrett hag ar zouaved: « Va mignoned, emezan, deuet eo ar mare da ziskouez petra c'hell ober tud a feiz hag a galon: war a-raok! » Kerkent e voe dispaket drapo ar Galon-Zakr. Ar gwel anezan a entanas kalonou ar zouaved, hag en eur youc'hal: « Bevet ar Frans! bevet Pi IX! » e redjont warzu ar Brusianed a denne warno heb ehan.

Sonis a gouezas diwar e varc'h, brevet e vorzed gant eur vouled. Charrett, er memez tra! Banniel ar Galon-Zak a yeas ive d'an douar gand an hini hen douge; eur zoudard koz hen savas; eur pennad goude e voe lazet; e vab a grogas enni neuze; skoet e voe ivez d'e dro; eun all her c'hemeras; e arzourn a zo torret outan; kerkent eur pempvet a zo krog er banniel; e dourn henman e chomas.

Droug enno o gwad o virvi en o gwazied, ar zouaved a gerze atao, a lamme, a nije, a denne, a stourme ha dre fors stourm evelse kalonek ha start, e giz leoned e voent, hep dale, mistri e kêr Loigny.

Ya! met ar Brusianed strafuilhet, da genta, a welas buan n'oa nemed eun dournadig eus ar zouaved-se; chom a rejont a-zav; herzel a rejont ha lakat o c'hanoliou da zislounka bouliji stank ha stank war an toennou ha war ar berniou keuneud. Ha setu an tan o kregi e pep korn eus ar vourc'h; ar zouaved a voe ret mat d'ezo tec'het kuit. Eus a tri c'hant a oa anezo pa 'z ejont d'ar stoumad rus-se, daou c'hant a jomas war dachenn ar brezel, lazet pe vac'hagnet, en eun doare mantrus. N'eus fors, holl e oant kouezet en eur ober o dever ha ruziet o devoa gand o gwad banniel ar Galon Zakr. A dra zur, ar banniel-se

o devoa hor soudarded douget, ken hardis, a jomo brudet da virviken!

Er brezel diweza ivez n'ouz pet hini eus ar re a oa e penn hon armeou a zo bet aet d'an emgann, skeudeun ar Galon-Zakr war o drapo. Hag hirio, en eur c'hals eus hon iliou e c'heller gwel-let banniel ar Galon-Zakr savet a-zioc'h an aoteriou met, sklaer eo, n'eo ket sevenet, dre eno, bontez Hor Zalver.

Trede Goulenn

Ar goulenn all, an hini diweza avat a zo sevenet penn-da-benn ; c'hoant hoc'h eus da c'houzout peur ha penaos: setu aman.

Brezel dek ha tri ugent a oa en e wasa ; eur c'hristen, n'en deus ket lavaret e hano, a oa en eur gamprig vihan. Glac'haret o welet e pe stad edo hor bro baour e klaske an tu da ober vad d'ez. Hag e-unan, war e zaoulin, e voestlas ar Frans d'ar Galon Zakr.

Dizelei a reas d'eun all al le en devoa graet ; daou e oant neuze evit poania da c'houlenn sikour an nenv; prest e voent dek ha goude kant. Eur velijius santel, an Tad Ramière a gavjont d'o sklerijenna ha d'o hantcha hag eun arc'heskob, an Aotrou Guibert, d'o alia da vont a-raok. En eun taol-kont, ne ouezer ket penaos, e voe meneg, dre bevar c'horn ar Frans, eus al le graet d'ar Galon-Zakr.

Al le-ze eo henman, evel m'eo bet benniget gant Hon Tad Santel ar Pab Pi IX, d'ar 25 a viz ebrel 1871 : « Dirak ar reuziou a zo kouezet war ar Frans ha dirak ar gwalinier all a chell koueza warni, ma ne gar diouall, ec'h en em daolomp d'an douar, dirazoc'h, o va Doue... Poulzet gant hor c'harantez evid an Iliz hag hor Bro, ec'h an-

zavomp ez omp bet kablus hag hoc'h eus hor c'hastizet e doare. Evit digoll Hor Zalver Jezus eus an oll dismegansou hon eus graet d'ezan hag evit kaout digantan ar pardon anezo, e roomp hor ger da zavel eun iliz d'e Galon Zakr! »

D'ar mare ma tigase Hon Tad Santel ar Pab e vennoz, Paris a oa kouezet etre daouarn an Dispac'herien : ar re-man a c'houezas an tan e kêr, a lazaz kalz tud hag en o zouez arc'heskob Paris, an Aotrou Darboy. Ha piou a voe hanvet en e blas? an Aotrou Guibert, arc'heskob Tours.

Henman n'en devoa ket ankounac'haet ar bro-mesa graet en hano ar Frans ; en em garga a reas e-unan d'her c'has da benn. Met, e pelec'h sevel 'an iliz-se ? E Montmartr, a respontas raktal ar c'hardinal Guibert, rak eno eo bet merzeriet sant Denez, kenta eskob Paris gand e zaou gompagnon : sant Rustik ha sant Eleuther.

N'oa ket a-walc'h dibab al lec'h-se. Aotre a-berz ar c'houarnamant a oa ret da gaout ivez ; ar c'hardinal, leun a fisians e Doue, a yeas da gaout ar re a oa e penn ar c'houarnamant hag a c'houlennas ma vije aotreet, dre eul lezenn, ar pez-labour-se ken kaer ; ar c'houarnamant a roas digemer mat da c'houlenn an arc'heskob ha tra souezus, al lezenn-man a voe votet raktal : 382 mouez a voe eviti ha 138 a-eneb ; ar gounid he devoe eta a galz, d'an 23 a viz gouere 1873.

Daou vloaz goude e voe digoret al labour, met, dre ma toulled, ne gaved, siouaz, nemet traez ha pri prad. Abarz kaout fount vat e voe red mont ouspenn kant troatad dindan an douar. Toulla ken doun-ze a oa eul labour ha ne vije fin ebet d'ezan hag ouspenn a lounkje kals arc'hant.

Petra voe graet neuze ? Toulla tri buns ha pevar ugent a gant troatad pep hini anezo, o stan-ka goudeze gant mein mansonet ; staga an tri bi-

lier ha pevar ugent-se dre eur wareg an eil ouz egile ; setu kavet eur fount krenv a-walc'h ; dinec'h e c'helled beza o tiazaza warnan iliz-veur ar Galon Zakr. Aes eo kompren pegen bras eo bet an dispign kenta : da bevar milion eo aet.

D'ar 16 a viz mezeven 1875, e voe benniget ar maen kenta gand ar c'hardinel Guibert, dirak dek eskob, kant hanter kant eus hon deputeed hag eun niver bras a veleien hag a dud diredet da Vontmartr evid ar gouel kaer-se.

Al labour a oa boulc'het, met nebeud a arc'hant a oa evit her c'has da benn. Kardinal Paris a bedas n'eo ket hepken kristenien hor Bro, met re ar bed holl da zegas o aluzen evit sikour sevel eun iliz a zoare, ar muia ma c'hellfed, en enor da Galon Jezuz.

E berr amzer e voe resevet c'houec'h kant mil lur ha kounta a raer e teuas eun dervez eun itron vras da lavaret da arc'heskob Paris : « Eun dra gaer eo gwelet gant pebez hast e teu ar Fransizien da rei o aluzen evit sikour sevel iliz ar Galon-Zakr; met, kredi 'ran e teuint buan da skuiza hag aoun am eus ne c'hellfec'h ket peurachui al labour vras oc'h eus komanset ; pegement a vank d'eoc'h c'hoaz evid an dra-se ?

— : Wardro tregont milion, a respontas ar c'hardinal.

— : Mat, emezi, me o roio d'eoc'h, rak pinvidik a-walc'h oun evit sevel an iliz-se va-unan.

— : Nann ! nann ! eme ar C'hardinal, kement-se ne c'hell ket beza, rak neuze iliz ar Galon Zakr ne vefe mui iliz hor Bro hag al le a zo bet graet ne vefe ket sevenet; roit, ma kirit, eun aluzen vras, mes an iliz-man a dle beza savet gand aluzennou ar Frans a-bez !

Ha savet eo bet gand aluzennou ar Frans, gant gwenneg ar paour, gant milluriou ar pinvidik ;

meur a hini eus ar vein a zo ouz he ober a zo bet paeet gant Bretoned. Kêr Vrest he deus enni eur pilier a bemp mil lur ha parrezioù Kastell-Paol ha Fouesnant o deus peb a vaen a gant skoued.

Met perak henvel ar re-ze ? N'eus ket marteze eur barrez e Frans ha n'he defe ket roet he frof ha gant gwirionez, ez eus gellet kizella a-zioc'h an nor-dal ar c'homzou-man : « Sacratissimo Cordi Jezu-Christi, Gallia pœnitens et devota : Da Galon Zakr Jezuz, Bro-C'hall he deus savet an iliz-man evit diskouez he c'heuz hag he devosion. »

Echu eo breman ; konsakret eo bet, gand eun lid eus ar c'haera, d'an 13 a viz here 1919, gant kannad Hon Tad Santel ar Pab, en dro d'ezan holl Gardinaled, arc'heskibien hag eskibien Frans. Enni breman e tired poblou-tud ; bemdez e vez gwelet kristenien a gantchou o pignat betek enni. Unan anezo en deus lavaret e oa iliz Montmartr : « Eun delenn dispar, e klev an Aotrou Doue warni, noz-deiz, e veuleudiou. »

Gwir eo ! dindan he bolzou, ar bedenn ne ehan morse ; noz-deiz, war he aoter vras, ar Zakramant meulet ra vezo a jom a-wel d'an holl ; noz-deiz e vez tud stouet dirazan; en deiz e ve muioc'h a verc'hed; en noz, ne vez nemet gwazed. Pevar mil int e Paris ha tro-war-dro, tud en oad, ha tud yaouank, a bep renk hag a bep stad hag a zo en em glevet evit kement-se, a deu d'an noz merket d'ezo da veilha gant Kalon Jezuz. Abaoe an deiz kenta a viz eost 1885, n'eus ket manket eur wech a wazed evid ober an adorasion-noz.

Met an holl ne c'hellont ket mont betek iliz-veur Montmartr da adori Kalon Jezuz er Zakramant.

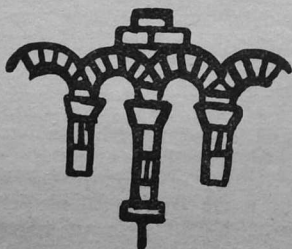
Setu deuet ar mare da ziskouez da Galon Jezuz ho karantez : ar miz-man eo miz Kalon Jezuz.

Eun dervez, Hor Zalver, en em glemme da zantez Mac'harit-Mari, eus ar yenienn, an dismegans o devoa evitan an dud hag e lavaras d'ezi ar c'homzou-man : « C'houi, da vihana, am c'haró hag am fedo ! »

Epad ar miz-man pep hini ac'hanoc'h, e pleg e galon, a glevo Hor Zalver oc'h ober outan ar memez goulenn. C'houi holl, a dra sur, a respos-to d'ezan : « Ya ! va Jezuz, ar re all a c'hell ober brezel d'eoc'h, ober fae warnoc'h, ober poan d'eoc'h, met, me a fell d'in ho karet bemdez muioc'h-mui, er bed-man, evit beza eurus ganeoc'h er bed-all ! »

Evel-se bezet graet :

*Prezegenn graet e Plougerne,
d'ar gwener 11 a vezeven 1926,
da zeiz gouel ar Galon Zakr,*

Disul eman pardon Rumengol ; Azilis a wisko he dilhad kaër, hag a yelo gant he merc'h vihan hag he fried, da bedi ar Werc'hez ha da eva dour er feunteun vurzudus. Eman deuet an hanv, al laboused a gan, le-venez a zo er c'halonou, mall eo d'an dud anaoudek tru-garekaat an A. Doue da veza skuilhet kement a c'hra-sou, da veza berniet kement a vadoberou war an douar ! eur galon en deus roet deomp evit karout ; an hanv en deus graet d'hol laouenaat ; laboused en deus laket en-dro deomp evit hor sikour, hag hol lakat da zevel hon daoulagad warzu an nenv, rak, etouez an holl groua-durien tennet eus a netra gant an A. Doue, al laboused hebken a zo uheloc'h egedomp.

Azilis a oar mat an dra-ze ; fellout a ra dazi dis-kouez he anaoudegez vat da Zoue ha d'ar Werc'hez.

Al Laboused

Gouzout a ra ez eo talvoudus al laboused bihan d'al labourer-douar, ha ne gar ket gwelet ar voused o tifou-pa neiziu.

Al laboused bihan-se, emezi, ne reont nemed vad; dibri a reont efeiz a amprevaned fall a noaz d'an traou hadet ganeomp en douar. »

Pa vezont o sevel o zorrad dreist-holl, e pakont eun niver bras a brenved hag a vuzug da rei d'o re-vihan. Epad an ugent dervez ma vez ar fouinez o kas boued d'he re-vian, e pak pemp kant prenv bemdez, ar pez a ra dek milier en ugent dervez ! 10.000 !

E Miz Mae, nemed ken, ar filip a gas seiz kant c'houil dero d'e laboused bihan ; eur c'hant eus ar filiped-ze a zakr eta dek ha tri-ugent mil c'houil. Gwelit neuze pe gement a vad a reont d'hor parkeier, ha miromp eus hor potred da freuza o neiz ! Kant milion a viou a ziskarer evelse bep bloaz, heb ober vad da zen ebed, dre so-toniach ha netra ken ! An eostig, ar boc'h-ruzik, al lost-ruz, ar penn-glaouik, al laouenanik, ar fouin, ar guennili, kanerezig an-dour, ha re-all, ar re-ze da vihana, oa dleet e vijent espernet rak ne reont nemed vad. Laboused all a zo, eun tammik brasoc'h, evel : an draski hag ar voualc'h a bigos spezard, sivi, kerez, hag all ha ne gav ket deomp, neuze e rafent vad ! met, ne c'hellomp ket hen nac'h, moueziou dudius o deus bet digant o C'hrouer ! kana' reont al levenez, an euruzded, ar garantez ; o c'hana a reont gant eun ton goapaus hol iaka da vousc'hoarzin ha da gaout berroc'h an amzer, laouenoc'h ar vuhez.

Al laboused-noz a ra vad : ar gaouenn a wel sklêr en noz gant he daoulagad, he diouaskell he laka da nijal didrouz, hag evelse e c'hell en em gaout war al logod hag ar razed a labour muioe'h en noz eged en deiz. Red eo eta espern o buhez hag o neizioù d'al laboused-noz, daouet ma n'int ket koant.

Laboused bras a zo, avat, hag a ra muioe'h a zroug eged a vad, evel an dubeed-koad, ar piked, ar brini, ar traoed, ar sparfilli, ar bargeded. Ar re-ze mar kirit, a zebr ive logod, razed, prenvad, met dibri a reont ive laboused bihan, hag ouspenn e tennont hor patatez hag ar greun a zo gounezet ganeomp. Eun impalaer, a reas urz, eun dro, da laza ar filiped hag ar mouile'h a zebr holl frouez e liorzou. Rei a eure c'houec'h gwerreg

d'an neb a zigase d'ezan eur labous lazot gantan. Er bloavez kenta oa lorc'h ennan, en eil bloavez e oa neuboutoc'h... hag en trade bloavez e rankas cherc'h sôn ; rei a reas c'houec'h gwenneg da gement hini a zigase eur filip b-o pe eur voualc'h !

Pec'hed eo cter brezel da grouadurien Doue, lakot gantan cter an nenv hag an douar, evit sikour an den hag e lakât da zonjal en e vro wirion : Ar Baradoz ... Met, an den a zo fallakr : ar gwinilled a ya hag a da ; eus an eil bro d'eben, a vez paket gantan ha lazot : en eur gêr vras, e voe lazot, en eur miz, pevar c'hant tref war 'n ugent mil ancoz ! Kement-se a zo beza diskiant ! An dra-ze am oa lennet war va c'hazetenn hag em eus kavet talvoudus e lakât aman lennerien Feiz ha Breiz a welo peger mat eo bet an Aotrou Doue ouzomp-ni, tud diwar ar maes ; fezel a raint o buhez hag o re-vihan gant al laboused-bihan, ha disul, e Rumengol, ez aint niverusa ma c'hellint da bedi Mamm Jezus. En em gaout a raint, martreze, gant Azilis hag he familh ; aes eo da anaout, rak n'eus maouez ebed o tougen gant muioe'h a lorc'h he c'hoef skân, he gwiskamant brao-mourbed ; n'eus maouez ebed koantoc'h egeti, n'eus merc'hig ebed bravoc'h eged he hini !

Fougé a zo enni abaoe m'he deus tennet ar pennad-skrid, kaset dezi da tenn gant he c'hoar loanez ; eul lodenn eo eus eur brezegenn graet e Paris, gant eun aotrou digomeret a-nevez a zo e kevredigez tud gwiziek Bro-C'hall, an « Akademi ». Hogen, re verr eun hirio da tavalet hano eus ar c'homzou-ze, o deus plijet da Azilis, dre ma oa enno meuleudi hor Breiz.

TINTIN ANNA.

Kuzulious ar Medisin

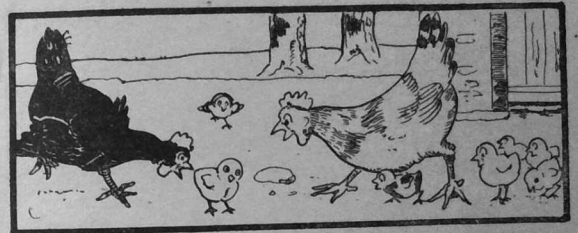
Kontammerez dre ar boued

A-wechou e vezer kontammet gant ar pezh a zeb'ere: meskl, pesked, kig, viou, dour fall, dienn trenk pe traou all! Petra c'heller ober da c'headal ar medisin?

Basa daou pe dri gwenn-vi hag o c'hemmesk gant laez; rei da eva d'ar c'hlanvour, ar mula ar gwella, eus an evaj-se, pe c'hoas eun hanter-gwerennad eol da zibri bep kard-er, evit e lakaat da zisteurel. Rei a c'heller ive, da c'houde, eur spurj holenn, e galleg « sulfate de soude », 15 gramm anezha. D'an trede, digas a ranker nerz er c'hlanvour en eur rei dezan eur banne the pe gafe tomm, rhum pe odivi enno; gwin tomm, kañell ennan; d'ar pevare: e lakat en e wele, war an tu dehou, uhel e benn, pallennou ha traou tomm endro dezan, palastrou tomm war e gof; lakat alkohol, pe esans, pe dour Kologn ous eun tamm lienn da frota ous e ziwesker.

Da ziuall ez eus ous ar meskl; alies e vezer kontammet ganto, rak fall eo o dibri epad an hanv, dreist-holl er mizjou tomm: miz gouere, miz eost, miz gwengolo; war evez e ranker beza ive eus ar c'habelleu-touseg: e broiou a zo, e vezer troet d'o c'hask ha d'o dibri, ha n'eo ket dibaot klevet hano eus familhou a-bez kontammet gant ar c'hebell-touseg; pa n'o anavezet ket mat, mat, eo gwelloc'h chom heb o c'hu-tuilh kentoc'h eged riskla beza tumpet gant ar c'hontamm a zo enno, rak ouz eur seurt re vat a zo en o zouez e kaver tri fall.

PAOL AR RIOUALLOÑ.

Kuzulious ar Geginerezh

— « Deus 'ta, Lizig, ma tiskouezin d'ld penaos am oa aozet ar yar p'oa bet lein vras ar pardon!

Ha me d'ar red da gaout Katell p'e gwir oa troet mat 'en deiz-ze.

— « Laka ar yar da boazat er foun; eun hanter-er arak ma 'z ay an dud ous taol, e ri tammou anezi, hag o laki war an tan en eur banne eol-dibri; pebr hag hole a laki ive, hag ognon bihan, hag eun neubeud kignen; trei an tammou kig-yar a ri p'o devezo kemeret liou diouz eun tu; pa vezint brao diouz an daou dû, o lammi diouz al lipig, evit lakat ennan: eul loiad vleud, eun hanter-gwerennad soubenn hag eun hanter-gwerennad gwin ardant, ha kemmesk mat al lipig war an tan epad pemp munut; goudeze, e vezo silet dre eun tamoez orjal; ar c'hig a vezo renket war ar plad hag al lipig war-nan.

FRITADENN GIG-YAR GANT LEGUMAJ SILET

Da jench, e c'helles ive, pa pezo poazet ar yar er foun, he zrouc'ha hag he lakat da beur-boaza epad eur c'hard-er war an tan, en eun tamm amann rouz.

Aoza ri, a hent-all: karotez, irvin, ognon; o lakât a ri en eur gastolorenn gand eur werennad, sun-kig hag eur werennad soubenn vat; pa vezo poaz mat al legumat-ze, e c'helli o sila a-raok o zeurel war ar plad.

LIZIG.

◆ BLEIZI ◆

Gwechall, en hor bro, ez oa kalz bleizi, hag evit ober aon d'ar re vihan e veze lavaret d'ezo: « Taolit evez, pe me ho taolo d'ar bleiz. » Hirio eo rouez ar bleizi e Frans, hag eur wech an amzer hepken e klever hano eus unan bennak.

En triouec'hvet kantved, er c'hreisteiz eus ar Frans, wardro kêr Mende, e bro ar Gevaudan, departamant al Lozère,, e voe laketa ar spont etouez an dud gant bleizi epad tri bloaz. E 1764, e miz mezeven, eur vaouez a ziwall he saout pa voe taget gant eur mell loen a glaske kregi enni. Mil boan he devoe oc'h en em zevetei eus e skilfou. Nebent derveziou goude, eur plac'h 14 vloaz a voe lazeta ha lonket, ha betek fin ar bloaz 1764 c'houezek etre holl, paotred, paotrezed,, plac'hed yaouank, merc'hed, a voe lazeta gant al loen fall. An holl a grene, sklaer eo, rak al loen a goueze, pa zontjed nebeuta, war an dud a dremene dre an hentchou, dre ar parkeier, o laze hag o lonke.

Petra oa al loen-ze ? Hiniennou a grede ez oa eun diaoul, eun aerouant bennak dislonket gant an ifern ha taolet war an douar evit kastiza pec'hejou ar bed.

Savet e voe bandennoù chaseourien da vont d'ezan. Dragoned a voe digaset eus Clermont-Ferrand, tud-jentil ar vro, boazet da jaseal ha d'ober brezel, a yeas gant ar zoudarded da redet dre ar c'hoajou, da

glask al loen. Lazeta e voe 74 bleiz, met al loen divalo, an hini a laze an dud, ne voe ket paket, ha kenderc'hel a reas e daolion fall. D'ar c'henta a viz genver 1765 e tebras eun den yaouank a 16 vloaz ; nebeut goude eur gwaz hag eur plac'h yaouank 21 vloaz. Epad ar miz e tagas 18 den hag eiz anezo a voe lazeta ha lonket.

Neuze e voe goulennet sikour dre ar vro a-bez ha savet eun arme a ugent mil den a furchas pep korn eus ar Gevaudan war daou ugent leo hed. Eun den-jentil eus an Normandi, an aotrou d'Enneval, brudet dre ar Frans evel lazer-bleizi (rak diskaret en doa e-unan daouzek kant) a ziredas ive d'ar Gevaudan gant e dud hag e chas. Kement-se ne viras ket ouz al loen da daga 28 den adaleg ar c'henta a viz c'houevrer 1765 betek mezeven ; eus an 28, ugent a voe debret pe a varvas dre o gouliou.

D'an 22 a vezeven, an aotrou de Beauterne, letanant ar Roue evit ar chase, a zeuas d'ar Gevaudan gant e vab, triouec'h gedour ha eleiz a chas. Daoust m'oant chaseourien eus ar re wella, seiz den a voe lazeta gant ar bleiz.

Evelato d'an 21 a viz gwengolo an aotrou de Beauterne a ziskaras eur pikol-bleiz a boueze 130 lur ; e lost a oa hir ha teo mantrus. An holl a voe laouen er vro, hag e lavarent : « Breman e c'hellimp beza dinec'h. »

Met sionaz ! daou viz da c'houde, d'an dek a viz kerzu, kalz tud a voe taget a-nevez ha diou blac'h vihan lazeta ha lonket. E miz genver 1766 daou zen a zo taget ha pevar debret ; nao all a zo lazeta araok fin ar bloaz ; eun dek bennak er pemp miz kenta eus ar bloaz 1767. D'an 10 a vezeven hepken e voe fin d'an abadenn. En deiz-ze 300 chaseour, gant an aotrou d'Apcher en o fenn, a c'hellas kelc'hia eur mell-bleiz a voe diskaret gant ar chaseour Yann Chastel. Poueza a rae 109 lur

ha liou rouz en doa. Adalek neuze ne voe mui debret tud er Gevaudan. Ret eo e vije bet daou vlez bras er vro, ha nann unan hepken. Deuet oant da gaout mat kig den. Etrezo o daou o doa roet ar maro da 80 den ha skignet ar spont epad tri bloaz e bro ar Gevaudan.

N'eo ket ankounac'haet hirio c'hoaz an amzer ankenius-ze ha klevet e vez c'hoaz er vro kanaouennou klemmus bet savet war an dud keiz lonket.

Loen kriz ar Gevaudan a oa eta eur bleiz, pe zaou vlez, evit lavaret gwelloc'h.

Gwechall e pep korn eus Frans hag e Breiz ive ez oa kalz bleizi ha kalz tud a veze laz et ganto. Met hiziken n'eus ket mui da gaout aon rak al loened-ze. Ar gouarnamanchou a zo bet e penn ar Frans abaoe 300 vloaz o deus holl roet urz d'ober brezel d'ar bleizi evit netaat ar vro eus an diaoulou-ze. Setu aman hag a ziskouez pegen niverus oant gwechall : e bro Orleans a voe laz et ouspenn 200 bleiz e miz gouere 1697, er bloaz 1805 e arrondisamant Thouars hepken e voe diskaret 242. E 1877-78 e voe distrujet 555 e Frans a-bez, e Breiz 110.

Evit ar pezh a zell ouz Breiz, ar bleiz diweza laz et departamant Ille-et-Vilaine a voe laz et e 1909 ; er Morbihan, e 1898 ; er C'hôtes-du-Nord, e 1887 ; er Finistere, e 1885. Er bloaz-man ez eus bet laz et unan e departamant Pyrénées-Orientales; eun all a oa bet laz et eno e 1926. Kredi a rer ez eus hirio 77 eus hon departamanchou hep bleiz ebet enno ket.

Tostaat a ra eta an amzer ma ne vezo mui a vlez e Frans. E Breiz ne dle chom hini ebet ken. Ha pa lavar ar mammou d'o bugale : « Me a zo o vont da c'hervel ar bleiz ; taol evez ha bez fur », ar vugale a responto : « O mammig, petra eo ar spontailh-ze ? N'eus ket a vlez. N'eus ket bet biskoaz. »

Y. U.

Enezenn Berder

Anaout a ran, e Breiz, eun enezenn,
 Eur braoig eo, eur berlezenn,
 Ar c'hoanta, a gredan, euz an holl enezi
 A sao o fenn en dro d'ezi
 Hag en deus dorn Doue skuilhet ahont, tro-dro,
 Dre garantez evit hor Bro.

« Berder » eo he hano hag eun hano bravoc'h
 Nep lec'h, war va meno, er bed-man, ne gavoc'h,
 « Berder, Berder », na pebez son sklintin,
 Henvel euz mouez ar c'hloc'h o tintal, d'ar mintin!

Beteg enni, d'an tre, ez a an dud war droad,
 D'an uhelvor, eur vag, eur c'hozik botez-koad,
 Bleniet gant eur sturier sur euz e daol bepred,
 D'an tu all ho tougo d'ar red.

Ne baouez ket eno ar mor da richana,
 Eun dudi eo e glevout o kana,
 D'an deizio hep avel, war an traez kunv flour,
 E ruilh musik da heul an dour,
 Ken plijus da selaou evit va c'halon goz
 Ma tremen c'hoaz em c'housk, d'an noz,
 Hag am luskell gant e doniou,
 Evel ma lusk he faotr eur vamm gant he soniou.

Met, pa red, en oabl du, koumoul a vandennou,
 Pa grog an avel foll e bleo ar gwagwennou,
 Etrezeg ar c'herreg pa o bunt hag o stilej,
 Ar mor, kounnar ennan, a vlej,
 Ha, kalz gwasoc'h eget mouez ar c'hanol houarn,
 E cholori hep fin a vouzar va skouarn.

Deut an hanv, endro d'in, d'ar sul ha d'ar goueliou,
 Bagou skanv ha laouen a zispleg o goueliou,
 Lien a briz pe lien paour
 Beuzet e bannou an heol aour,
 Ha, paket hep dale gant brec'h hir al lano,
 Ez int, en eur munud, kasset pell ac'hano.

Laboused gouez a nij a hont, a-us d'am fenn,
 Digor ganto o eskell gwenn,
 Ha, kouezet d'an douar, goude eun diskenn aez,
 Gant o zreid diampart e tansont war an traez.

E-doug miziou Ebrel ha Mae,
 Bleunv a bep liou a fich ar c'hae,
 Ha, da viz gwengolo,
 War al leton pe ar c'holo,
 Dre eun taol skoaz pe zaou, a ruilhou, diouz ar
 An avalou melen a gouez [gwec
 Ha chistr, a-hed ar bloaz, leun ar bolennou bresk,
 A zalc'ho gleb an teod hag ar gorzailhenn fresk.

Hag, en enezenn-ze a gomzan outi d'eoc'h,
 Evel en eun neizig a beoc'h,
 Paotred yaouank a gresk, a studi hag a bed,
 Da c'hortoz mont, eun deiz, da bep korn euz ar
 E-touez poblou ruz, du, melen, [bed,
 Evit o deski, o c'helenn,
 Hag o blenia, naoneged kaez,
 D'ar vro a red enni ar mel da heul al laez.

Sant-Briek, 22-2-33.

J. L'HELGOUACH, O. M. I.

Gwerz Itron Varia Goadkeo

War don Kelven.

Diskan

*Itron Varia Goadkeo,
 Bezit ato hor Mamm,
 Klevit pedenn tud ho treo,
 Eus ho tron nevez flamm;
 Grit ma pignimp eun devez,
 Eus traonienn an daerou,
 Betek kribenn ar menez,
 A zoug tron hon Aotrou!*

I. — ISTAR AN AMZERIOU KOSA

I

Aman e kreiz ar c'hoadou,
 E traon Menez Are,
 Breman mil bloaz hon tadou,
 O Mari, ho kare;
 Savet o doa eur chapel
 Hag e oa eun dudi,
 Dont eus ar peder avel
 Enni d'ho saludi.

II

Uheloc'h war an dosenn
 E oa eur c'hastell krenv
 Hag e weled e voundenn,
 A-bell, gwintet en nenv.
 Eno madou an douar
 A veze diouallet
 Hag en o chapel glouar,
 Re an ene harpet!

III

Siouaz! an traou padusa,
 Ar vein koulz hag an dir,
 Tamm ha tamm deu da uza,
 Tri c'hant vloaz a zo hir.
 Er pevarzekvet kantved,
 Ho chapel a oa fall,
 Gand ar Pab (1) e voed galvet
 Da zevel d'aoc'h eun all.

IV

Hoc'h eil chapel a badas
 Pemp kant vloaz penn-da-benn;
 Hon tud enni a gavas
 Peoc'h en o foaniou tenn.
 Hag eur bern testeniou
 A lavare d'an holl,
 Staget ouz he mogeriou,
 Piou a virec'h diouz koll!

V

Pa zigoueze ho pardon
 E veze levez,ez,
 War dal koulz hag e kalon
 Kerneviz ar menez;
 A bep tu a vilierou,
 Gant bannielou ha kroaz
 E teuent dre goz hentchou
 D'ho saludi bep bloaz.

II. — ISTOR AN AMZERIOU ENTRE

VI

Pa grogas er gristenien,
 Skilfou an Dispac'h Ruz
 Ha p'edo ar veleien
 O veva dindan guz,
 Koadkeo eo a voe kalon
 Parrez Skrignag a-bez,
 Eno e kaved pardon,
 A-raok diskenn er bez.

VII

Pa oa Skrignag hep beleg,
 Prizoniet m'oant o zri, (2)
 Hag ar Re-C'hlas o redek
 Hag o furcha pep ti;
 Eur beleg, evelato,
 Hini douar Koadkeo,
 Glaoda Jegou e hano,
 A gredas chom en dreo (3).

VIII

Person Skrignag e Kemper,
 Bac'het a varvas prest; (4)
 Hini Poullaouen, merzer,
 A voe laz et Brest; (5)
 Korf maro 'n Aotrou Jegou,
 A voe kavet en noz, (6)
 En unan eus an hentchou
 A gas d'ar chapel goz.

IX

O zri e chomo staget
 O hano ouz Koadkeo,
 Hag o zri ez int marvet
 'Vit derc'hel ar feiz beo;
 Aman o deus bet pedet,
 Mamm Doue meur a dro;
 Dudi 'gavint o welet,
 Eo karet c'hoaz er vro.

X

E bloaveziou diweza
 An naontekvet kantved
 E voe lezet da goueza
 Ho pardon bras karet;
 Hent ho chapel bet pleustret
 Gant hon tud koz, gant pres,
 A voe siouaz dilezet
 Ha goloet a zrez.

III. — ISTOR AN AMZERIOU BREMAN

XI

Daoust da-ze, tud niverus,
 Aman war o zreid noaz
 Epad ar brezel euzus
 A badas tost pemp bloaz
 A rae teir zro d'ho pered,
 D'ho kroaz, d'ho feunteun c'hlan
 Ha d'ho ti hanter gouezet,
 Evid o zud en tan.

XII

Er peoc'h, an traou distera,
 A wella tamm ha tamm;
 Er brezel an traou kaera,
 O devez founnus lamm;
 Hentchou Koadkeo a ouelas,
 Dindan o girzier drein
 D'an deiz a ganv ma tec'has
 Ac'hano ar zent mein.

XIII

Daoust pegen trist oa gwelet
 Koadkeo dismantret holl,
 E chome beo er spered,
 Ne 'z aje ket da goll:
 « Eun treuzou dir, a lared,
 « 'Zo bet uzet eno,
 « Eur re nevez 'vo savet,
 « Hep fin ebed d'ezo! »

XIV

Ivinou lemm an amzer,
 Lezoureges an dud,
 A labouro en aner,
 Da zispenn d'eoc'h ho prud;
 Tra ma vo mein er menez,
 Ha dero er c'hoadou.
 Ho pezo ti, o Gwerc'hez,
 E bro goz hon tadou.

XV

Eleiz a draou a gouezo
Met biken e Koadkeo,
Nann, birviken, ne vezo
Trec'h ar maro d'ar beo;
Noaz eo 'vel ar gwez dero.
Epad ar miziou du;
Sae nevez a gemero
Ha bleun koant a bep tu.

Diskan da gloza ar werz

Mil bloaz a zo ma sec'hit,
Daerou an dud aman
Chomit ganeomp ha bezit
Ato, mamm ar vro-man;
Hor c'hasit daved Jezuz
Ho Mab hag hor Barner,
Ha bezit trugarezus
Ouzomp e peb amzer.

Y.-V. PERROT.

Imprimatur:

Kemper, 8 a viz ebrel 1933.

A. COGNEAU, v. g.

SKLERIJENN

(1) Klemant VII, er bloaz 1388.

(2) An A. Bernard, gand e zaou gure, an A. Hascoët hag an A. Brelivet, a voe prizoniet e Kastell Brest d'an 3 a viz meurzh 1792.

(3) An A. Jegou a oa bet ganet er Wern-Uhel, e Skri-gnag, d'ar 15 a viz mae 1755.

(4) Eus Kastell Brest, el lec'h ma oa c'hoaz d'ar 24 a viz ar Foennoù 1792, an A. Stephan Bernard a voe kaset da Kemper ha prizoniet, e Kerlot, el lec'h ma varvas d'ar 17 a viz mezeven 1793.

(5) An A. F. ar C'hoz oa e hano; ganet e oa bet e d'uar Kolloreg, e Ploneve ar Faou, d'ar 16 a viz genver 1746; dibennet e voe e Brest d'an 13 a viz meurzh 1794.

(6) Er bloaz 1797.

Ar Brezoneg dre daolennou**VOCABULAIRE**

1. — Mois de juin : *miz mezeven*. — Les oiseaux : *al laboused*. — Le pinson : *ar pintik*. — La mésange : *ar penduig*. — Le rosignol : *an eostig*. — Le rouge-gorge : *ar boc'h-ruzik*. — Un nid : *eun neiz*; pl. *neiziou*. — Plume : *Pluñ*. — Voler : *nijal*. — Prendre son vol : *Staga da nijal*. — Chanter : *kanna*. — Bec : *beg*. — Brin d'herbe : *geotenn*. — Brin de bruyère : *brugenn*. — Terre : *douar*. — Aubépine : *sporn-gwenn*.

2. — Le bois : *ar c'hoad*. — Les feuilles : *an de-foeu*. — Vert : *gwer*. — Dénicher : *difoupa*. — Dénicheur : *difouper*. — Casser : *terri*. — Branche : *skour*; pl. *skourrou*. — Tomber : *koueza*. — Puni : *kastizet*. — Crier : *youc'hal*. — Effrayé : *spontet*.

3. — Feu de joie : *tantad*. — Fête de saint Jean : *gouel-Yann*. — Au soir : *d'an noz*. — Sur la place : *war ar blasenn*. — Danser : *koroll*. — Plaisir : *plijadur*. — Jouer du biniou : *seni gand ar binjou*. — Sonneur : *soñer*.

4. — Le foin : *ar foenn*. — La prairie : *prad, pradou*. — Charrette : *karr*. — Charretée : *karrad*. — Charger : *karga*. — Fillettes : *merc'hed bihan*. — Fleurs : *bleuniou*. — Cueillir : *kutuilh*. — Panier : *paner*. — Un petit garçon : *eur pao-trig*. — Courir : *reded*. — papillon : *balafenn*.

Goulenn : Perak e kutuilh ar vugale bleuniou e mezeven ?

1. Euz Pinzik oc'h ober e reiz

2. Eun difouper reizioz

3. Gantad Sant Yann

4. Ar foenn

Gounideien ar brezoneg dre daolennou

MIZ EBREL

KEVRENNAD A

Breles
Tonig de Parcevan (evit mizion gever, c'houevrer, meur) $5 + 6\frac{1}{2} + 6\frac{1}{2} = 18$
Miz ebrel 7
Lannurvan (merc'hed) 9

Y. Quere 7
A.-M. Le y 7
A.-M. Le Gall 6

Pleyben (paotred)

P. Stervinou 8 1/2
Y. Brenaut 8
R. Lallaouret 7 1/2
J. Gourmelon 7 1/2
Y. Guillou 7
R. Plassard 7
A. Le Bihan 6 1/2
J. Morvan 6 1/2
L. Mao 6 1/2

Sant-Gouzeg (merc'hed)

L. Morvan 8
M. Le Berre 7 1/2
A. Guiffès 5

Serignac (merc'hed)

M. Plassard 8
F. Cam, Kerboullou 7 1/2
J. Benjam'n 7 1/2
T. Floe'h 7
Y. Cam, Kerboullou 7
Y. Bernard 7
F. Coant 7
Y. Syllard 7

F. Cam, bourk 6 1/2
A. Fouquat 6 1/2
L. Rousvoal 6 1/2
Adèle Scouarnec 6 1/2
L. Urvoas 6 1/2

S. Cornee 6
H. Caignard 5 1/2
Alice Scouarnec 5
H. Guillou 5

D. Masson 5
Y. Cam, Quilivel 4 1/2
M. Corre, Kermare 4 1/2
H. Pors 4 1/2
F. Cam, Kergreac'h 4 1/2
L. Le Gall 4
M. Coant 4
H. Corvez 4
G. Coan 4

KEVRENNAD B

Langolen (merc'hed)

M.-J. Douguet 6 1/2

Poullan (merc'hed)

M. Canévet 9 1/2
A. Le Brun 9 1/2
H. Moal 9 1/2
T. Clauquin 9
E. Sergent 8
M.-A. Cosquer 8 1/2
A. Kerivel 8 1/2
F. Vigouroux 8 1/2
L. Gourlaouen 7 1/2
M. Guillou 7

Sant-Gouzeg (merc'hed)

S. Corfa 7
J. Hervé 7
F. Le Page 6 1/2
A. Le Berre 6 1/2
M. Le Dall 6
M. Flejou 6
L. Parquic 5 1/2

KEVRENNAD C

Langolen (merc'hed)

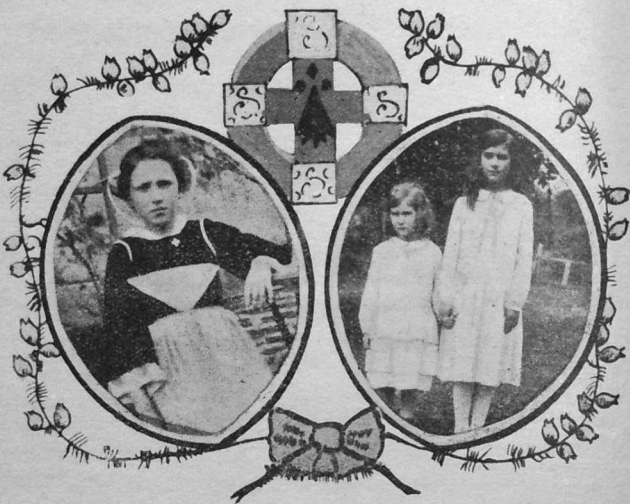
M. Henriquet 9 1/2

Lannurvan (merc'hed)

J.-Y. Le Meur 6

Pleyben (paotred)

J. Benoit 9
M. Gallou 7 1/2
J.-L. Lallouet 7
Y. Au'rer 6 1/2

Loeiza MORVAN

eus skol gristen Sant-Goazeg.

Mari CANEVET

eus skol gristen Poullan,
gand he c'hoar vihan.

Loeiza Morvan, Mari Canevet ha Anna-Mari Plouzennec (eus skol gristen Plouidiern) eo a c'hounezas priz enor an Aotrou 'n Eskob, epad tri miz kenta ar bloaz.

TAOLIT EVEZ : Ar Brezoneg dre daolennou miz mezeven eo an hini diveza. Distagit ar baperenn genta a gavit o tigeri ho **FEIZ HA BREIZ** ha stagit hi ouz baperenn ho tever. — **NE VEZO SELLET NEMET OUZ DEVERIOU AR-RE A VEZO AR BAPERENN-ZE STAG OUTO.** Ma vank **FEIZ HA BREIZ** benak deoc'h goulennit dioc'htu d'an Ao. **GEORGELIN**, 4, rue du Château, **BREST**.

Er miz a zeu **FEIZ HA BREIZ** a zigoro eur kenstrivadeg nevez evidoc'h bugale : **KENSTRIVADEG AR VANKANSOU.**

MALLOZ SANT HERVE

Gouel sant Herve a zigouez d'ar 17 a vezeven

E Goueled-Leon, e kreiz etre Lanriouare, Plourin, Treouergat ha Plourin, ez eus eur c'hoadig fao harp en eur geriadenn a hanver Kosthouarne (1).

E kreiz ar c'hoad-se ez eus eul lochenn izel toet gant mein, evel ma vez toet ar farniel, gwez savet warni gand an amzer hag hanter kant troatad diouti eur feunteun gaer: al lochenn hag ar feunteun-se eo lochenn ha feunteun sant Herve; eno e vevas, breman ez eus trizek pe bevarzek kant vloaz hag, en hanv, da zul, goude ar gousperou, ar yaouankiz a deu di d'e bedi, da gana, da c'hoari ha pa vezer skuiz o c'hoari, da zelaou marvailhou ar re goz ; setu kaera ha kenteliusa hini a glevis eur zulvez-hanv ma oamp bodet eno niverus e disheol ar gwez fao.

Sant Herve, evel a ouzoc'h a oa dall; eur c'hi bihan hen hentche hag ar zant d'e heul a veze gwelet o vont a zor da zor, a di da di, da glask an aluzen ; eun dervez en devoa kemeret penn hent Lanriouare; evit kaout berroc'h e amzer e komze ouz e gi Kabor:

(1) *Kosthouarne*, da lavaret eo *Koat-Houarne*.

— Kaborik, gand a ri, klask d'in ar ravent aesa : ar c'henta tamm bara hor bezo a vezo d'it ; gant pinvidikoc'h mestr ez piye gwelloc'h pred, met gant hini all ebet ne vezi ken karet ha ma 'z out ganen-me ; tremenet eo Penn-an-Drev ; ha fazia a ran kals ma n'emaomp ket e bali Kerilaouen.

En eun taol, ar paourkaez dall a jomas a-zav ; klevet en devoa klemmou ; eur baotrezenn azezet war eur wezenn goz, eo a oa eno o lenva, ma oa eun druez he c'hlevet :

— Perak e lenves, evelse, merc'hig vihan? eme ar zant.

— Mamm a zo klanv ; n'eus tamm ebet ken, en ti, da zebri, hag oun bet aze e Kerilaouen o c'houlenn bara ; kaset ouñ bet kuit, a daoliou dourn, gand an ozac'h drouk.

— N'es ket da lenva, evelse, eme an dall, me

a zo o vont da welet an ozac'h-se ha marteze e teuin a-benn d'e lakat da ziskouez e vadelez en da genver!

Ar verc'hig a gemeras fizians hag a zec'has an daerou a goueze eus he daoulagad ; e keit-se ar zant a zigouezas e Kerilaogen ; an ozac'h, dal m'her gwelas, a en em lakeas da youc'hal warnan :

— Da betra 'ta, dallik, e redes evelse, a-zor da zor, a di da di, gant da gi dizoare? Eun den en oad eveldout a zo eur vez d'ezan mont da glask an aluzen.

*An neb a had a ved hag a leun e irc'hier
Peb den a dle beuz diouz labour e vicher.*

Ma 'm eus poaniet n'eo ket evid eun all em eus laket ar c'houezenn da zivera diouz va zal ha ma 'm eus seiz torz vara o poazat em founn, n'em eus ket bet ar bleud a zo aet d'o ober o redek ar straejou ; labour dallik, kemer da bal ha da varr ha stag da gi barbet ouz sparl an alar.

— Ozac'h chentil, eme ar zant, n'it ket da ober goap eus eur paourkaez den a zo bet pouneraet dourn Doue warnan, rak ar Mestr en deus renet an amzer dremenet a ren an amzer vreman koulz ha ma reno an amzer da zonet.

— Ro peoc'h, eme ar fournier, gant da brezegennou moredus ha kerz ac'halese dillo ; fred em bije da rei, ma rojen aluzen da gement paour a dremen ebioù Kerilaouen.

— N'emaoc'h ket heb va anaout, eme Herve ; er c'hoad tosta ema va lochenn ; eno e kanan meuleudi an Aotrou Doue da c'hortoz an deiz bras ma roio digemer d'in en e varadoz.

— Ma 'z peus mall da vont eus ar bed-man, m'az lakay, pa giri, war hent bras ar bed all!

— Mall am eus, a dra zur, eme ar zant met c'houi n'ho peus bet gourc'hemenn ebet da rei d'in taol ar maro: roit d'in eun tamm bara, en han Doue ! P'en deus laket danvez etre ho taouarn, Mestr an nenv hag an douar en deus lavaret : « Madou a roan d'eoc'h, met, bezit anaoudek, ha rannit gand an dud ezommek ! »

Ne c'houlennan ouzoc'h nemed an tamm kreun kaleta chomet da loueda e korn an armel ; me her soubo e dour skler va feunteun hag a lavaro eur bedenn evidoc'h.

— N'em eus ezomm ebet eus da oremusou.

— Bennoz ar paour, ozac'h, a zo bennoz Doue ; vad a raio d'ho korf ha dreist holl d'hoc'h ene.

— Kerz, buan, diouz treuzou va dor, pa lavaran d'it ; me n'em eus ket amzer da goll o chom d'az selaou.

— *Kemerit hoc'h ivourn ha lemmit mat ho tent
Aoun am euz ne jomfe ho torziou en o ment.*

Ar fournier kounnaret a gemeras e ivourn hag a vennas skei ganti war benn ar paourkaez, met e vrec'h a gollas raktal he nerz hag ar zant, gand e gi, a dec'has hep kaout glaz ; p'en em gavas gand ar verc'hig e lavaras d'ez:

— N'es ket da ouela ken ha kerz d'ar gêr ; en arc'h du-ze e kavi bara gwenn, eus ar gwella, kaset d'it gand an Aotrou Doue !

Frealzet ha laouenaet, ar bugel a redas d'ar gêr hag e kavas, en he arc'h, evel m'en devoa lavaret sant Herve, seiz torz vara eus ar re gaera.

Epad an amzer-ze, an ozac'h piz ha drouk a youc'he gand ar gounnar ; p'oa aet da denna e fourniad, ar seiz torz vara en devoa laket er furn a oa troet, o seiz, e mein !

*Setu 'r pez a glevis, eur zulvez, er c'hoad fao ;
beb an amzer 'me gred, her c'honter c'hoaz atao.*

*Gwirion eo kement-man, an tadou d'o mibien,
O deus bet lavaret, burzud Kerilaouen,
Kentel fur ar paour dall a zo bet selaouet
Aluzenusoc'h tud a zo diaes da gaouet
Eged ar re o deus an eur vut da vevan
Tro-war-dro d'ar c'hoad fao, lochenn Herve ennan.*

*Gwirion eo kement-man ha ma ne gredit ket
Ar pez a rumm da rumm hon eus ni bet desket
It da vered ar Zent, da vourc'h Lanriouare
Kaout a reoc'h ar seiz torz, bepred en o doare.*

Erwan Berthou ha Minor Kerbriek.

WAR ZAO !

BUGALE BREIZ

WAR-ZAO TA! MI-GNO--NED, Be-zomp
 GWIR VRE-to-ned: ha - KRENV e-vel de-
 RO, Ni oll A zi-Pen-NO Gwi-RIOU HOR BRO

1
WAR ZAO 'TA! mignonad,
 Bezomp gwir Vretoned,
 Ha krenv evel dero
 Ni holl a zifenno
 Gwiriou hor Bro.

2
DIFENNOMP kalonek
 Gwiriou ar Brezoneg;
KOMZOMP yez hon Tadou
 Kerzomp a vagadou
 War o roudou.

3
STUDIOMP yez hor Breiz
 Va bugaligoù geiz,
 Ma c'hellimp lavaret
 E vezo yez karet
 Breiz adsavet.

4
LENNOMP hon leoriou
 Karget a istoriou;
LENNOMP holl en hor yez
 Istor hor Breiz a-bez
 Hep kaout tamm mez.

5
LENNOMP buez hor Zent,
 Ma kavimp ar gwir hent
 Hon reno da Jezuz
 D'e Varadoz skedus
 Ha peurbadus.

Ar c'homzou-ma na zo bet savet gand **YVONIG**, hag an ton
 gand an **A. MAYET**, ograouer iliz-veur Kemper.

6
LENNOMP kelaouennoù,
LENNOMP kazetennoù
 Zo savet en yez Breiz
 Da zifenn Breiz ha Feiz
 Eneb ar Bleiz.

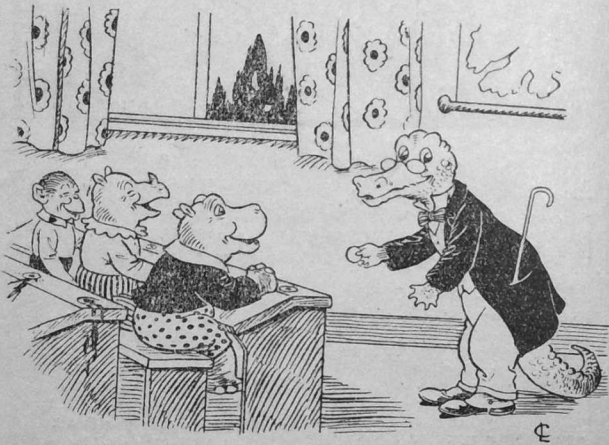
7
PEDOMP mintin ha noz
 En yez kaer hor Zent koz;
E BREZONEG dalc'hmat
 Pedomp Doue hon Tad
 Hag hor Mamm vat.

8
KANOMP holl en yez Breiz
KANTIKOU kaer e-leiz;
KANOMP er pardonioù
 War ar c'haera tonioù
 Gwerzioù, sonioù.

9
SKRIVOMP ar Brezoneg
 Ma vo trec'h d'ar galleg;
GOULENNOMP, Bugale,
 M'hen deskor hep dale
 Er skol bemde.

10
HOPCMP HOLL a-bouez-penn:
 Bevet Breiz da viken!
 Bevet hor yez santel!
 Enor da Vreiz-Izel
 Bro hor c'havel!

Feiz ha Breiz ar Vugale vihan

Diwar Cymru 'r Plant Bach.

An Aotrou Krok. — Me 'm eus kavet eur gwen-
neg war leur ar porz-c'hoari. Daoust hag unan
bennak ac'hanoc'h c'houi en defe her c'holllet?

Rhino Bihan. — Ya! sur; me eo.

An Aotrou Krok. — E pelec'h ho peus her c'holl-
let?

Rhino Bihan. — El lec'h m'ho peus c'houi her
c'havet, sur a-walc'h !

† *Breiz e Rom* †

Sant Erwan ar Vretoned

†

Ha gouzout a rit ez eus e ker-benn ar
Bed Katolik eun iliz gwestlet d'hor Zant
Broadel, Sant Erwan, hag a zo — lava-
romp kentoc'h, a dlefe beza — iliz broadel
Breiz e Rom ?

Meur a Vreizad o deus desket kement-
se gant souez d'ar sadorn 21 a viz Ebrel.

Hennez a oa deiz diweza Perc'hirinaj
Kelennerien Katholik Bro-C'hall e Rom. En
o zouez, e oa meur a Vreizad eus ar pemp
eskopti, ha dreist-holl eus eskopti Kemper.

An Ao. Chal. Gwilhermit, Rener Kele-
ndi S. Loeiz Brest, a sonjas ne vije netra
dereatoc'h eget mont da enori Sant Erwan
en e Iliz. Ober a reas ar pezh a oa ret ; ha
setu perak d'ar sadorn d'an noz — war-dro
6 eur — e oa leun-chouk an ilizig (evid ar
wech kenta marteze) pa zigoras al lidou
gand ar c'han brudet :

« N'ez eus ket e Breiz, n'ez eus ket unan,
N'ez eus ket unan, evel Sant Erwan !.. »

An Abad Fournier, Person an Iliz, a lavar da c'houde eun neubeut gerioù da reketi digemer mat da Vreiziz en o iliz, ha da zisplega eun tamm eus he istor. Ma ne fazian ket, n'eo ket Breizad dre ar ouenn, an Ao. Fournier : dre ar galon a-vat, ne lavaran ket...

An Ao. Gourtay (eus Kastellu) eskob ar Gwiana a ro Bennoz ar Zakramant. — An holl a bed gand youl bras evid an Iliz, Hon T. S. Ar Pab, an Eskibien, ar Vro.

D'an diwez eur c'han da Zantez Anna ha da St Erwan « meulgan kloareged Breiz e Rom » — meulgan savet er bloas 1925 gand an T. Jakez Kerrien eus a Zant Thegonneg, a oa er mare-se o studia e Rom — (J. Kerrien a skrivas — eun neubeut bloaveziou 'zo — romantou evel « Ar Roc'h Toull », hel lakas neuze « e penn-araok bagad hor skriva-gnerien yaouank ». — Abaoue avat eo tavet. Ha gwaz a ze evid an holl vrezonegerien !).

— Ar peb brasa eus Bretoned Rom a danvas eno eur bijadur dispar, ha seull brasoc'h ma' z eo rouesoc'h. Hag o c'henvroiz, a gemere an deiz warlerc'h hent an distro warzu Breiz a vo bet evurus, heb mar, o welet ken birvidik e touez o breudeur en harlu spered ar vamm-bro. En eun ger, bez e voe, ar gouel-se, a-berz pep-hini, eun testeni a vro-garantez : eur skouer ivez, eur skouer a bouez. Lavaret a ran adarre : salo ma teufe St Erwan ar Vretoned da veza a-nevez eun « oaled » evid hon holl genvroiz o chom pe o tremen e Rom !

A. K.

◆ Divinadennou Miz Mezeven ◆

I. x x x x x x x Tad koz Jakob.
x x x x x x Eun dra da veza lodet.
x x x x x A zo e Rumengol, Parez ar c'hil-
[hog.

x x x x E peb amzer.
x x x Pell an eil pe'n diouz egile.
x x An hanter eus eun hano.
x A gaver e Montroulez, nann e
Plourin.

Degaset gant Yann Gostarreun, Enez-Eusa.

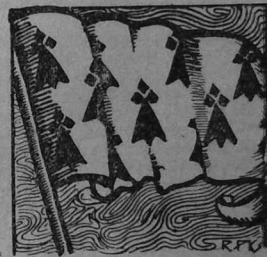
II. — Dre n'eus fors pe seurt amzer e teuont atao, ha den ebet n'hell kregi enno ha n'o deus ket bet morse na lôj, na ti, ha bemdez, an eil da heuil egile e teuont atao o zri. Piou 'int?
Degaset gant Tanguy Creignou, Kleder.

III. — Perak al loar en deus atao liou fall?
Degaset gant L. Plouzane, Brest.

IV. — Dirak Ker Iz beuzet, ar Roue Galon gant sant Gwanel, a lamm eus ar mdr. E pelec'h emañ Dahut, ar brinsez daonet?

Skeudennou savet gant Ronan, Pleiber-Krist.

V. — Dirazoc'h e well banniel Breiz ; klaskit breman e pelec'h emañ he douger?

Degas responchou divinadennou ebrel, mae ha mezeven abenn Gouel Yann da: M. le Directeur du « Feiz ha Breiz », Scrignac, (Finistère).

Souscripteurs au volume : le P. Abgrall

M. Lozac'hmeur, aumônier au Likès, Quimper	1
M. Breton, recteur de Telgruc	1
M. le chanoine Bihan, directeur au Séminaire	1
M. Kerbrat, directeur au Séminaire	1
M. Cotten, secrétaire de l'évêché	1
M. Herry, curé-doyen de Sizun	1
Le Comité catholique des Amitiés Françaises à l'Etranger, Paris	1
Le Carmel de Morlaix	2
M. Bédéric, aumônier du Carmel, Morlaix	1
M. Rolland, recteur du Bourg-Blanc	1
M. Gourlaouen, auxiliaire Bourg-Blanc	1
M. Caroff, vicaire, Plouhinec	1
M. Lozac'hmeur, vicaire, Pont-Croix	1
M. Le Berre, chapelain, Plougasnou	1
M. Parcheminou, vicaire, Cléden-Cap-Sizun	1
M. Colin, recteur d'Esquibien	1
M. Marc Le Berre, boulevard Kerguélen, Quimper	1
Mlle Bornet, Ploaré	1
M. Lemoine, notaire, St-Pol-de-Léon	1
Anonyme, Hôpital, Quimper	1
Communauté des Filles du St-Esprit, Hospice, Douarnenez	1
Communauté des Filles de la Charité, Tréboul	1
M. Hénaff, vicaire à Douarnenez	1
M. Pelleter, vicaire à Tréboul	1
M. Kérouanton, recteur de La Martyre	1
M. Sellin, recteur de Tréguennec	1
M. Le Roy, vicaire à Penllan	1
M. Martin, vicaire à Tréboul	1

29

Exemplaires souscrits jusqu'ici: 59 + 29 = 88.

Prière d'adresser les souscriptions à M. le Directeur
du FEIZ HA BREIZ, Scrignac, (Finistère).

Bugale,

Tistagit ar baperenn-man, ha stagit hi ouz pa-
perenn o tever ar Brezoneg dre daolennou, miz
mezeven.

Ne vezo sellet nemet ouz ar-re a vezo ar bape-
renn-ze stag outo.

Hano

Kevrennad A., B pe C

Skol

Leoriou keltiek-brezonek

Da 1° Levriou ha skeu-
dennou war hor Breiz.

Da 2° Leoriou diaes da
gaout, re goz ha re nevez.

Roll an holl leoriou-se a
vez kaset, d'an hini a gar;
n'eus nemet her goulienn
ouz: M. Le Dault, libraire,
Quimper.

ORNEMENTS D'ÉGLISE
ARGENTURE :-: DORURE :-: NICKELAGE
ORFÈVRERIE - TOUS BRONZES - LUMINAIRES

Paul PERROT

Atelier et Bureau : 21, Rue de la République - BREST

Ti koz **L'OLLIEROU**

L'HOSTIS & JORDE

SUCESSEURS

18, 27, rue Louis-Pasteur, Brest

Pa ho pezo eun dra bennak da brena, dalc'hit sonj eo en hon ti e kavoc'h ato ar muia da joaz hag an dessiniou nevesa e mouchoerou ha tavancherou brodet.

Seiz, mezer, ha danvez a bep seurt.

Dioc'h ar galite an ti-man a werz gwelloc'h-marc'had eget neus forz pehini all.

Eun eskompt a ugent real dre gant a vez roet e marc'hadourez ha dek dre dant d'ar familhou niverus diwar giskouez o c'hartenn.

Très importante fabrique cherche bons AGENTS et RE-PRESENTANTS sérieux pour vente bouchons. Extra souples, polis sur bords. Livraisons rapides et très soignées. Prix avantageux. Bonne commission. Nous appuyons démarches par publicité. Bouchonnerie HIS-PANO FRANÇAISE — 1, Rue de la Tonnelierie, à PERPIGNAN (Pyrénées-Orientales).

LENNERIEU

Premit ho tiankachou en tiez o deus o embannou aman hag a harp dre-ze Feiz ha Breiz.

Klenved ar c'henou hag an dent

SUCESSEUR DE
A. LAPIQUONNE L. JÉZÉQUEL

Tenner dent

Loreet gant skol-vedesinerez Paris

A denn an dent hep poan hag a laka dent nevez, war aour ha war gaoutchouk, hervez ar skoueriuo diveza. Gwarantisa a ra e labour.

RESEO A RA :

Bep Lun, e LESNEVEN, Hôtel Le Roux, ha bep Sadorn e BRASPARTS hag er FAOU. — Ar c'habinet a consultationou a zo digor e Brest, 4, passage St-Martin, aboue 9 eur beteg krestez, ha da 2 eur beteg 6 eur. Tél. 0-16

Brest, moulerez, ru ar C'hastell, 4. Ar Merour : F. GEORGELIN.

de la QUALITÉ
tout simplement

Recherchez-vous
le Café à primes?
achetez
le **CAFÉ du JOUR**
il vous plaira!

le sac de 250 gr.
5.85
avec un Bon-Prime

LES COSTUMES BRETONS MODERNES

fillets, pullovers, vestes, ensembles pour garçonnets, dames, fillettes
TRICOTÉS EN LAINE DE BRETAGNE brodés soie (motifs celtiques)
Créés et déposés par la Maison

CHOLEAU, DE VITRÉ

SONT EN VENTE A : RENNES, "T' BREIZ", 4, rue Hoche
BREST, Mademoiselle CRÉAÇE, 93, rue de Siam et à KERLUD, 11, rue Algésiras
PERROG-GUIREC : chez CLAUDE et SUZANNE — GUILGAMP, chez MENGUY, Rue Notre-Dame
S'ADRESSER AUSSI A : CHATEAULIN, café RIU, 13, Grand'rué, le premier jeudi du mois.
PONT-CROIX, restaurant BOURON, Rue du Collège

Dépôtaires demandés en chaque ville — GROS : CHOLEAU, VITRÉ (L.-et-V.)

Feiz ha Breiz a zo pevar real ar pez

BREST, MOULEREZ AR SKRIDOU MAT, 4, STRAED AR C'HASTELL